

IZHAJA VSAK DAN

Študi ob nedeljah in praznikih ob 5., ob ponedeljkih ob 8. zjutraj. Praznične števe, se prodajajo po 3 svb. (6 stot.) v mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Gorici, Kranju, Št. Petra, Postojni, Sežani, Nabrežini, Sv. Luciji, Tolminu, Ajdovščini, Dornbergu itd. Zastarele števe, po 5 svb. (10 stot.)

EDINOST

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

NAROČNINA ZNAŠA

za celo leto 24 K, pol leta 12 K, 3 mesece 6 K; na naročbe brez dopolnane naročnine, se uprava ne ozira. Naročnina na nedeljske izdaje „EDINOSTI“ stane: za celo leto Krun 5-20, za pol leta Krun 2-60.

Politično društvo „Edinost“

vabi na

javna shoda

ki se bosta vršila

jutri v nedeljo, 4. dec.

ob 3. in pol uri popoldne.

- 1) v prostorih „Konsumnega društva“ v Trebčah.
2) v prostorih „Gospodarskega društva“ na Proseku za Kontovelj in Prosek.

DNEVNI RED:

„Ljudsko štetje“.

Radi važnosti dnevnega reda, pričakuje podpisani obilne udeležbe.

ODBOR

Polit. odbora „Edinost“.

Narodna delavsk. organizacija

sklicuje

javen shod

danes, dne 3. decembra

ob 7. zvečer v prostoru „Delavskega konsumnega društva“ pri sv. Jakobu.

DNEVNI RED:

Odbijajmo pretečo nevarnost.

Načrt mestne plinarne s „Kranjsko industrijsko družbo“ in delav. interesi.

TRST, dne 2. decembra 1910.

SKUPINA N. D. O. — ODBOR N. D. O. mestna plinarina.

Brzobjavne vesti.

Ogrski državni zbor.

BUDIMPEŠTA 2. Zbornica je nadaljevala generalno debato o proračunskem provizoriju. Posl. Lukinič (Hrvat) je imel govor v hrvatskem jeziku. Rekel je, da želijo Hrvatje sporazum z Ogrsko, vendar naj vlada enkrat pokaže pozitivno dobro voljo. — Čim dalje je govornik govoril hrvatski, tem večji je postajal nemir v zbornici in komično je podal predsednik nastopno izjavo: Z ozirom na umljivo vedno naraščajoči nemir, provzroččen s tem, da v kratkem času govori dolgo in izključno hrvatski že drugi hrvatski govornik (Zivahni klici na levi. Ne razumemo ga!) sem prisiljen naglašati, da se postavljam na stališče, da imajo hrvatski poslanci v smislu zakon pač pravico, da govorijo tukaj tudi hrvatski. (Pritrjevanje.) Vendar so hrvatski poslanci v prejšnjih letih izvrševali to pravico le izjemoma zelo redko in večinoma le za zelo kratke govore; zato jih je zbornica vedno poslušala s potrpljenjem in dobrohotnostjo. (Pritrjevanje.) Ker ostali člani ne razumejo hrvatskega jezika, zato prosim hrvatske poslance naj posnemajo modro in patrijotično navado

PODLISTEK.

VSTAJENJE.

Drama v 5 dejanjih.

Po romanu Lava Nikolajeviča Tolstega. — Dramatiziral H. Bataille.

(K premijeri v slovenskem gledališču.)

Bil sem še otrok. ko sem čital prvo povest Tolstega, malo povest o „treh starčkih“. Ostala pa mi je globoko v spominu. Neki arhimandrit se je peljal po morju. Zarzrši nekje v daljavi mal otok, popraševal je kapitana ladije, kaj da je na tem otoku? Kapetan mu je odgovoril, da so na njem trije starčki; nihče da ne ve, kaj da so in odkod so.

In arhimandrit si je zaželel videti te „tri starčke“. Ladija je priplula do otoka, kjer je res našel arhimandrit starčke. „Kaj pa delate tukaj?“ jih je povprašal arhimandrit. „Slavimo Boga,“ so odgovorili starčki v enem glasu...“ Ali pa tudi znate Očenaš?“ Starčki so se pogledali in niso ve-

svojih prednikov. (Zivahno pritrdjevanje). Prosim govornika, naj svoj govor nadaljuje madjarski, ali če ne zna madjarski, naj svoj govor dovrši čimprej. (Splošno zivahno pritrdjevanje.) — Posl. Lukinič je ob trajnem nemiru zbornice govoril še dalje hrvatski. Čez nekoliko časa ga je predsednik pozval, naj vpošteva prejšnji opomin, sicer mu vzame besedo. Lukinič je nato dovršil svoj govor v hrvatskem jeziku.

Za Lukiničem je prevzel besedo posl. Bakony, (Justhova stranka) ki je kritikoval bančno predlogo in izjavil, da bo glasoval proti proračunskemu provizoriju. (Dolgotrajna pohvala, ploskanje in eljen-klici na levi.) Nato je bila razprava prekinjena in odložena na jutri. — Na jutrašnji seji odgovori finančni minister Lukacs na interpelacijo, ki jo je svoječasno vložil posl. Geza Polonyi glede 560 milijonskega posojila.

† Fra Paskal Buconjič

SARAJEVO 2. Mostarski škof Paskal Buconjič je umrl.

Turčija.

CARIGRAD 2. Listi poročajo, da je prišlo pri Keraku do novih bojev med turškimi četami in Druzi. Ti poslednji so bili poraženi in so ostavili na bojišču 500 mrtvih in ranjenih. Turške čete so imele 50 mrtvih in ranjenih.

CARIGRAD 2. Časniki javljajo, da je bilo v Kruševem deset Bolgarov obsojenih na dosmrtno ječo, ker so bili člani neke bolgarske družbe. Drugih 15 je bilo obsojenih na 6 let prisilnega dela. Predvčeraj je bilo v Bitolju obešenih pet Bolgarov in dva Albance.

SOLUN 2. Na postaji Kumanovo proge Skoplje-Zibefšče se je v neki lopi za blago pripetila eksplozija. Več delavcev je bilo težko ranjenih. Sumi se, da so Bolgari provzročili atentat z peklenkim strojem.

Italijanska zbornica.

RIM 2. Zbornica je nadaljevala razpravo proračuna ministerstva za unanje stvari. Minister za unanje stvari di Giuliani je imel daljši govor o unanji politiki Italije.

Črnogorska skupščina.

CETINJE 2. Predsednikom skupščine je bil izvoljen državni svetnik Dojčić, podpredsednikom Milič, člen kasacijskega sodišča.

Volitve v Angliji.

LONDON 2. Dopoludne je bilo voljenih 11 unijonistov, med temi prejšnji unijonistični minister Chamberlain in štirje liberalci. Protikandidatov ni bilo. Unijonistiški kandidat v Manchestru ni mogel biti imenovan kandidatov, ker je prišel par minut prekasno. Na njegovem mestu je bil izvoljen liberalni kandidat.

LONDON 2. V City sta bila izvoljena oba konservativna kandidata Balfour in sir A. Bamburi. — Protikandidatov ni bilo.

Za odpuščene francoske železničarje.

PARIZ 2. Pri današnji razpravi proračuna ministerstva javnih del je poslanec Fonnier (neodvisen socialist) stavil predlog, v katerem se zahteva popolno nameščenje onih, o priliki zadnje stavke odpuščenih železniških uslužbencev, ki niso sodno preganjani.

Ministrski predsednik Briand je odgovoril, da bo vlada pri železniških družbah zastavila ves svoj upliv za ponovno preiskavo posameznih slučajev. O popolni amnestiji vendar ne more biti govora. Predlog je bil odkazan odseku.

deli, kaj misli s tem sveti človek? In začel jih učiti molitev. Teško je šlo, ker so bili že precej stari.

Zvečer je odplula ladija in starčki so ostali na otoku in molili očenaš. Solnce se je že bilo skrilo. Hkratu je zapazil arhimandrit starčke, kako beže po morskem površju in mahajo rokami. Ladija se je vstavila in starčki so že dosegli ladijo. — „Kaj pa je?“ je vprašal arhimandrit. Odpusti človek, pozabili smo tvojo molitev; ena beseda nam je zmanjkala, povej nam jo še enkrat!“ In arhimandrit se je globoko priklonil pred starčki: „Vam, dobri ljudje, ni potrebna molitev; slavite le Boga tako, kakor ste ga slavili dosedaj...“

Tu sem v svojih besedah povedal ta krasni pesnikov „credo“. Toda, koliko globine leži v tej mali skici! Zdi se mi kakor da se v tej skici — ki je gotovo eno od prvih del Tolstega — javlja oznanjevalatelj nove religije.

In ta religija je bila globoko vkoreninjena v njem; izvirala je iz njega, iz njegove individualne moči.

Lev Tolstoj je mrtev; pod senco slovanske lipe leži največji sin slovanskega naroda in gomila na Jasni Poljani bo vekomaj spominjala veličine slovanske duše;

Kolera.

RIM 2. V zadnjih 24 urah je obolelo v Palernu na kolero 5 oseb, ena oseba je umrla, v pokrajini Perugia ena oseba, v Zudiacco, (pokrajina Rim) je obolelo pet oseb.

Kuga v Harbinu.

PETROGRAD 2. V Mandžuriji razsaja kuga. Umrljivost je zelo velika. Pravo ognjišče kuge, je predmestje Harbina.

Dunaj 2. Danes je bil v prisotnosti cesarja slovesno odprt drug vodovod za mesto Dunaj.

Petrograd 2. Na kaspiskem morju divjajo strahoviti viharji. Ob izlivu Volge so vse vasi porušene. Mnogo ljudi se je ponesrečilo.

Berolin 2. Legacijski svetnik v pok. grof Herman Arnim, ki je bil od leta 1872 do 1874 tajnik kneza Bismarka, je danes padel pod tramvaj in se smrtno poškodoval.

Berolin 2. „Lokal-Anzeiger“ poroča iz Šepinca v Gor. Šleziji: Tukaj je bil aretiran roparski morilec Dombrovski, ki ga zasledujejo avstrijske oblasti. Dombrovski je pred nekoliko tedni v Oderfurtu umoril in oropal blagajnika Trupko in umoril tudi ravnatelja moravsko-ostavskih tovarn špirta.

Državni zbor.

Proračunska debata.

DUNAJ 2. Zbornica je začela razpravo o prvem čitanju proračunskega provizorija. Govoril je ministrski predsednik Bienerth, ki je protestiral proti očitanjem, s katerimi so obsojali socialisti vlado tekom druginjske debata. Rekel je, da je potrebno združenje večjih meščanskih strank za močno delavno večino. Pozdravil je z zadovoljstvom združenje Čehov v skupni klub, ker je to razveseljiv znak in jamstvo, da hočejo Čehi začeti zmerno politiko. Bienerth je potem opravičeval, ker se ni sklicalo že preje državnega zbora in dokazoval, da to ni bilo mogoče radi zasedanja delegacij in deželnih zborov. Ako se je v zadnjem času čulo opetovano klice: „Odpriete meje“, kliče ministrski predsednik naprej: „Odpriete vi meje“ in rešite trg. pogodbo s Srbijo, ker bo ista vendar nekoliko zboljšala položaj. (To pa to! Za en mal goleš bi pa morda imeli teh 15.000 volov.)

Ministrski predsednik je dalje povdarjal, da je nujno potrebna rešitev poslovnega reda, ter je opozarjal na nujnost posvetovanja glede socialnega zavarovanja. Priporočil je konečno, naj zbornica čimprej reši proračunski provizorij.

Interpelacija posl. Mandića radi trpinčenja vojakov.

DUNAJ 2. Posl. Mandić in tovariši so uložili interpelacijo zaradi razmer pri pešpolku št. 97, pri katerem častniki in podčastniki iz narodne mržnje brezprimerno trpinčijo vojake. — Dalje so uložili nujni predlog, naj se dovoli znatna podpira vsled suše in povodnji bodo trpečemu prebivalstvu Istre, zlasti v občinah Barban in Krašica.

Povišanje tarifov južne železnice v žel. odseku.

DUNAJ 2. Železniški odsek drž. zbora je začel danes debato o zvišanju železniških tarifov. Železniški minister Vrba je rekel, da bodo nove tarife veljale le do leta 1917

apostol miru in ljubezni bo večno živel v duši slovanskega roda. Ginevala bodo stolletja in vnuki se bodo hvaležno spominjali svojega genija.

Bil je na višku svoje umetnosti, ko so se prve sence melanholije in verske hipohondrije pojavile v njegovi duši. To nam dokazujejo že zaključek „Ane Karenine“, „Smrt ljilna lliča“, „Kreutzerova sonata“ je tudi sad pesnikove askeze.

V njegovi duši je bil nastopil kritičen moment. Dosegel je vse, kar človek doseči more. Morda še več, nego mu je sanjarska duša sanjala. Sam pravi v svoji izpovedi: „Ko sem spoznal, da svoje duševne in telesne moči ne morem dvigati še više... torej v svojem zenitu — ogledal sem se krog sebe in zapazil sem povsod bedo in suženjstvo, uvidel sem, da mi je bilo življenje preveč egoistično.

Nehalo je dosedanje življenje in filozofirajoča askeza je stopila na njegovo mesto.

Ivan Turgenjev je ležal na smrtni postelji; poslednjikrat si je zaželel črnila in napisal je te-le besede, svojo poslednjo željo: „Lev Tolstoj! Veliki pisatelj ruske zemlje! Povrnite se k umetnosti!“

Dogodki poslednjih dni nam pokazujejo tega velikana v vsej polni luči. Gerhard

in da bodo večji dohodki obrnjeni v investicijske namene, kar bo v prvi vrsti koristilo mejašem južne železnice. Kljub zvišanju, da bodo novi tariti v nekaterih postavkah, osobito glede najpotrebnejših konsumnih predmetov, še ceneje kakor dosedaj in tudi ceneje kakor državne železnice.

„Gorica“ potisnena ob zid!

Se svojo paralelo, ki je pokazala, da je sodba „Slovenca“ o bitstvu in pomenu cesarjevih odločeb djamentalno nasprotna sodbi „Gorice“, smo to poslednjo temeljito pritisnili ob zid, da jej kar sapo jemlje, ne pa — besed. „Gorica“ že dolgo zabava slovensko javnost se svojimi brezkončnimi in brezobreznimi polemikami proti „Edinosti“. Na vsako našo besedo piše vrsto člankov, v katerih srdita tekmuje dolžina s... konfuznostjo in se krvavo pretepa z... logiko.

Zato nas umeje vsakdo, zakaj navadno ne reagiramo in puščamo „Gorico“, naj le se svojimi besednimi poplavamami — zabava slovensko javnost in dela „Edinosti“ — reklamo. Le tu pa tam „krc“ po prstih in basta!

Če pa danes zopet enkrat napravljamo izjemo in posvečamo nekoliko več vrstic poveljniku in častnikom Gregorčič-Pajerjeve ladije, ki pluje pod slovensko kršćansko in katoliško zastavo, a vozi — italijansko liberalno kontrebando, ne delamo tega radi njih, ampak ker je predmet zanimiv tudi za slovensko javnost.

Napisali smo bili torej paralelo med nazori „Slovenca“ in „Gorice“ o enem in istem predmetu ter pritisnili to poslednjo ob zid.

„Gorica“ je ostala le dosledna sama sebi, da je tudi v tem slučaju odprla zavtornice in da se je vtila poplava — besed in sofisterij. Napisala je „Gorica“ kar cel članek, v katerem se mota in mota in meče okolo sebe z gostimi besedami, ki naj bi zakrile bitstveno vprašanje. Trudi se in poti po tistem pravilu slabih poetov, ki se odpovedujejo misli, ideji, logiki, samo da je — rima! Mi ne vemo, je-li so gospodje pri „Gorici“ dobri ali slabi poeti, to pa vemo, da spadajo v tisto vrsto perverznh politikov, ki cinično žrtvujejo vse, — pa bilo tudi politično moralo — da le ustvarjajo videz v slepilo za nerazsodne ljudi — videz, da imajo oni prav! V konkretnem slučaju se poti „Gorica“, da bi voz glavnega vprašanja potisnila na postranski tir in postavlja postransko vprašanje na glavni tir. Mesto da bi svoj izražanje nazor o bitstvu in pomenu cesarskih odlokov — češ, da je v ustavnih državah za cesarske odloke odgovorna vlada — branila proti drugačnemu nazoru v „Slovencu“, pa se „Gorica“ zvija, da bi ad hoc konstruirala razliko med kvalifikacijo dogodkov, ki so izzvali cesarjeva odloka glede Hribarja v Ljubljani in deželnega zbora v Gorici. Ali drugače povedano: po „Gorici“ velja v Ljubljani en ustavni princip, v Gorici pa drugi! In to razliko označuje „Gorica“ s tako-le neslano, vseh — abderitov vredno sofisterijo: Hribar da se je zameril cesarju, Gregorčič-Pajer pa le vladi! Iz tega je „Gorica“ napisala (radi bi vedeli, ali ni pisec nič zardel pri tem?!!) zaključek, da odlok cesarjev glede Hribarja treba spoštovati, odlok Istega cesarja za zaključenje goriškega dežel. zbora pa — ne!

Hauptman je izrekel te-le besede: To je najlepša črta njegovega duševnega življenja.

Pod lipami leži divni stavec. Tako daleč od nas in vendar tako blizu nam! Tako je pač življenje. Bil je plemenitaš, močan kakor Mirabeau... V iskanju resnice velik kakor Byron, otožen kakor Leopardi. Se svojim plemenitaškim položajem se je uživil v vse oblike življenja; v življenje zapadno in domače, v meščansko in kmečko življenje. Vse je bilo na njem veliko in jako. Bil je kakor kosaški hetman — kvartal je in ljubimkal pogumom Ljermontova, na Krimu je zadivil heroje se svojim pogumom dandija, genija in fatalista. In ta silni paradoksalni talent je proklel nekega dne vsako umetnost ter je kakor Krist in Budha, kakor slepi Milton šel za glasom svoje vesti v puščavo, zapustil svoj aristokratski položaj in se odrekel vsega posvetnega.

Aristokratski genij je obul kmečke škornje in kakor navadni kmet počiva v grobu pod slovansko lipo. Na večni počitek so ga nesla njegova slova in njegovi učenci.

Pokrov pravega ruskega človeka nosili so njegovi učenci kakor carja — carja ruske duše in ruske svobode, medtem ko je

Tako meni „Gorica“, da se je srečno izmotala od zidu, ob kateri smo jo pritisnili. V koliko jej je to uspelo pri ljudeh, z višino intelekta, na kateri stoji mnogi njeni čitatelji ali bralci — za katere je to označenje res jedino primerno — tega ne vemo; ali pred razsodnimi ljudmi je neresljivo zapadla — smešnosti.

Pred vsem je trditev, da Hribar zato ni bil potrjen, ker se je zameril na najvišjem mestu, v kričečem nasprotstvu z umevanjem in prakso v vseh ustavnih državah. Noben razsoden človek tudi ne dvomi na tem, da bi bil cesar potrjel izvolitev Hribarjevo, če bi bila vlada to predložila, ali — da gremo še dalje: če bi bil Schwarz v Ljubljani to hotel — ali, da posežemo še globlje: če ne bi bila S. L. S. in Nemci drugače hoteli!!

Za to gre v navzočem sporu le za principijelno umevanje: ali so cesarjevi odloki izraz njegove osebne volje, ali pa ustavne vlade? Če so prvo — kakor je trdil „Slovenec“ — potem naša primera ni prav nič ponesrečena, marveč je „Gorico“ temeljito potisnila ob zid s konstatacijo na podlagi „Slovenčeve“ sodbe, da Gregorčič in Pajer revoltirata proti cesarjevi volji. Če so pa cesarjevi odloki le izraz vladine volje, potem pa je dovoljena vsaka kritika in bi bila morala — če jej je res kaj do principa avtonomije, kakor se sicer vedno baha — tudi „Gorica“ odkrito in odločno nastopiti proti gaženju občinske avtonomije, kakor jo je zagrešila Bienertova vlada s tem, da ni predložila Hribarjeve izvolitve v cesarsko potrjenje.

Ne z namenom polemike, ampak le v karakteristično čustvovanju ljudi okolo „Gorice“ beležimo tudi, da „Gorica“ opravlja posel navadnih kleceplazov, ko naglašja, da je Hribar „nastopal zunaj mej države“, da je bila njegova potrditev „nemogoča“, da je hotel občinski svet ljubljanski „izsiliti zupanje za Hribarja“, da si je dovolil upor proti najvišjemu mestu, in kar je več takih izlivov — lepe duše.

Potem vslikaja: „V enakem slučaju bi bi bili mi ravno tako pisali kot „Slovenec“!“

Aha! Tu jo imate!! Če je nam tako prav, prisezamo na ta princip, če pa nam kaže drugače, pa — na drugega! Se svojim motanjem se torej „Gorica“ ni prav nič izmotala, pač pa je še le prav pokazala, da je brez principov brez narodne zavesti ter da je v njej obilica ovaduškega razpoloženja nasproti rodnemu bratu: da je vedno na razpolago vsakemu slovanožrskemu zir stemu.

In ker se že zopet enkrat bavimo s prijatelji okolo „Gorice“, naj v njihovo karakterizacijo omenimo, kako je skušal ta list — med drugim — opravičevati od vsega dostojnega političnega sveta brezpogojno obsojano postopanje Gregorčič-Pajerjeve večine proti manjšini slovenske delegacije v deželnem zboru goriškem. „Gorica“ je vskliknila: Saj so svojedobno tudi iz dež. zbora istrskega vrgli poslanca Mandiča in Jenkota! Taka je torej morala pri „Gorici“! Ker so najhujši sovražniki našega naroda smeli kedaj nekaznjeno napraviti vnebovpijočo krivico — je sedaj za „Gorico“ krivica legitimirana in sankcionirana!

Zabeležen bodi ta „Goričin“ moralni in narodni samomor!

Parlamentarne stvari.

Vprašanje italijanske pravne fakultete

Je zopet predmet Bienertovih konferenc s raznimi parlamentarnimi strankami. Vlada bi hotela na vsak način, da bi Slovenci odnehali od obstrukcije v proračunskem odseku in pustili italijanski pravni fakulteti svobodno pot. Italijani in vlada seveda niti ne mislijo na to, da bi dali Slovencev za to kake kompenzacije, marveč bi hoteli, naj bi se ti kartako udali. Zato trojico vladni in drugi listi vesti, da Čehi v nadaljnjem boju proti italijanski fakulteti Slovencev ne bodo več podpirali. Slovenski visokošolski odsek je že imel eno sejo, v kateri so razpravljali v taktiki, ki se ima zavzeti. Na vsak način

drugi car — kakor je dobro omenil terorist Burcev — car vešal in bajonetov ostal živ pod zaščito svojih sijajnih pred nasilno suvitvo čuvarnih dvorov. Pod slovansko lipo leži najkрасnejši član ruske aristokracije, ki pomenja osvobojenje in ki je dala Rusiji pesnika, kakor je Puškin, umetnika kakoršen je Turgenjev ter revolucionarcev kakoršna sta Sologub in Kropatkin.

Prava umetnost ne moralizira, to je tudi pri Tolstemu, tam, je kjer prava umetnost. To je tudi v „Vstajenju“ — kakor v vseh prejšnjih delih. Artizem je religija pesimistov, skeptikov intelektualnih aristokratov, pa tudi mizantropov, ki verujejo, kateri verujejo v lepoto samo zaradi tega, ker ne verujejo v nič drugega. Vse to Tolstoj ni — on veruje v sebe in svojo umetnost, v večno lepoto.

On ni ironičen s svojimi junaki, kakor Flaubert ali Balzac. Povsod je sebe opisal, a ne-le svoje duše, ampak tudi druge duše, ki so bile v zvezi z njegovim življenjem.

V „Kazakih“, v „Ani Karenini“, v „Vojni in miru“ povsod vidimo v središču Tolstega — on je, kakor tudi Goethe, objektivirana avtobiografija. — Njegova glavna učitelja sta Sv. Avguštin in J. J. Rousseau. (Zvršetak pride).

pričakujemo od naših poslancev, da stori svojo dolžnost in da bodo pri eventualnih pogajanjih z vlado zvesto in vsikdar stali na stališču. — Italijanom pač privoščamo pravno fakulteto, a ob enem zahtevamo ustanovitev tudi slovenske fakultete, katere sedež mora biti Trst, ako pride italijanska istojta!

Le pred tem pogojem moremo odnehati od boja!!

Slovenski klub.

Za načelnika kluba je bil izvoljen dosedanji načelnik dr. Šušteršič, za namestnika dr. Korošec in Povše.

Češki radikalci

so izdali komuniké, v katerem pozivljajo češke poslance, naj se ne udeležujejo češko-nemških mirovnih konferenc na Dunaju, ki jih pripravljata baron Bienert. Komuniké pravi, da Bienertova vlada, ki je že toliko oškodovala češki narod, ne more nuditi jamstva, da se bo vedla objektivno napram češkim zahtevam.

Češki in nemški socialni demokratje ne bodo pripuščeni h konferencam vsled nasprotovanja nemških poslancev iz Češkega.

K dogodkom v jugoslovanski delegaciji.

Še nekoliko pripomb. Ponavljamo še enkrat, da je izstop one četvorice dalmatinskih poslancev iz „Zveze južnih Slovanov“ naravnost frapiral sosebno one, ki poznajo dosedanje mišljenje n. pr. g. poslanca Fr. Ivaniševića. V prvi hip ljudje jednostavno niso hoteli verjeti, da bi bila ta vest resnična, ker niso videli nikjer nobenega veljavnega vzroka ali povoda za tak korak. Izgovor na izvolitev dr. a Smolake je brez vsacega temelja, kar smo že naglašali. In resnica je ta, da Smolaka še danes ni člen „Zveze južnih Slovanov“. Da so gospodje res bežali iz zveze pred sovražnikom, ki ga — ni bilo?!!! Ta razlog odpada.

Morda se hočejo gospodje opravičevati s tem, da so prišli do uverjenja, da jim za brambo naših koristi treba sporazumljenja oziroma jedinstvenega dela s „Slovenskim klubom“. Tudi ta izgovor ne velja. Če res žele tega, potem bi bili morali šele prav ostati v Zvezi južnih Slovanov. V kolikor smo informirani mi — in to vedo oni štirje gospodje še bolje, nego mi — velika večina členov „Zveze“ ni principijelno nasprotna združenju obeh jugoslovanskih klubov. Če bi bilo gospodi res le do tega, bi bili ravno zato ostali v Zvezi in bi bili skušali se svojim uplivom veksati do dispozicijo ter iskati modusa za koncentracijo naših narodnih moči.

Da so storili tako, bi imelo združenje pomen dogodka, ki bi ga z radostjo pozdravljala naša javnost. Tako pa ima njihov korak značaj bega — neiskrenosti in izdajstva na svojih sorojakih in dosedanjih sodelavcih.

Gospodje hočejo morda v svojem političnem in verskem naziranju kazati vzrok svojemu koraku. Bodi jim pa povedano odkrito, da ta izgovor je še najbolj prazen, ker nima niti sence kake opravičenosti. In ker je dr. Šušteršič res pozdravljaj v „Slovenskem klubu“ svoje nove pristaše v imenu hrvatskega državnega prava in političnega združenja obeh narodov ter zaključil s „križem“, „zlato svobodo“ in „našimi pravicami“, vprašali bi mi ono dalmatinsko četorico: kedaj so se moške Laginja, Spinčič, Mandič itd. zagrešali proti temu programu? Izlasti bi vprašali mi: kdaj so ti moške nastopili proti križu!! Mari ni bil dr. Laginja vse svoje življenje, toli bogato na delu in muki za rod svoj, vsikdar propovednik verske morale?!

Naj se oziramo, kamor hočemo, nikjer ne vidimo opravičenega razloga za korak one dalmatinske četorice; zato pa se tudi gospodje ne smejo čuditi, če se v naši javnosti ugiblje to in ono, kar jim ne viša ugleda. Mi pa nočemo govoriti o tem, ker se raje izogibljemo v širokem krogu, nego da bi napisali kako neopravičeno insinucijo.

Končno par besed na adresu „Slovenca“. Gospoda se radujejo v pozni triumfatorjev. Tega jim ne očitamo. Štejemo jim pa v naroden greh, da one, ki jih smatrajo za premagane, obsipljejo z roganjem in oblijavjo lugom svoje... satire. To ni plemenito. No, v politiki je plemenitost redka stvar. Ali tudi rodoljubno ni! Zasmehujejo in kriče: Vae victis! Izrogavajo, mesto da bi vabili. Nič ne govorijo o sporazumljenju, ampak zahtevajo le — kapitulacijo. S tem le otežujejo vsako združenje. In to ni rodoljubno, ker otežuje vsako zblizanje, dočim prekbno stanje vseh naših aspiracij nujno zahteva koncentracije vseh sil! Slednjič pa je ta razposajenost tudi neprevidna, ker kolo sreče se vrti tudi v politiki.

K češko-nemškemu sporazumu.

Zanimivo je opazovati razpoloženje med strankami samimi. V nemškem taboru sta dve struji. Mirnej in treznej elementi, z Baernreitherjem na čelu, zastopajo mnenje, da treba v interesu dežele najti modus vivendi, vsaj začasen kompromis. Ali ta struja ima še malo pristašev med Nemci. Še prevladujejo kričarji, ki nočejo nič čuti o kakem popuščanju nasproti češki večini v deželi, marveč zahtevajo od vlade, da mora brez-

pogojno izpolniti vse nemške zahteve. Na češki strani se pa naglašja to-le stališče: k deljenju uprave v češka in nemška okrožja ni smeti preiti dotle, dokler ne bo z zakonom določena zaščita in ureditev položaja narodnih manjšin glede jezika, državljskih pravic, šol itd. To je prvi pogoj — tako sporočajo češke stranke.

Dnevne novice.

Položaj grofa Aehrenthala. Iz Berolina javljajo, da se tamošnji listi živahno bavijo s položajem grofa Aehrenthala. Večina njih verujejo vestem, da je položaj grofa Aehrenthala omajan, ker ruska vlada meče na-nj odgovornost radi neurjenih odnošajev med Avstro-Ogrsko in Rusijo. Tudi na sestanku med nemškim cesarjem in carjem da je bilo govora o odstopu grofa Aehrenthala. Njegov položaj da je omajala tudi afera z Friedjungovimi dokumenti — in slednjič antipatija prestolonaslednika proti njemu.

Venizelos hoče odstopiti. — Iz Aten poročajo: Ministerski predsednik Venizelos je izjavil, da odstopi, ako ne bo na prihodnjih volitvah izvoljena zbornica, sposobna za delovanje.

Instalacija reškega guvernerja. — Včeraj je bil instaliran novi reški guverner grof Wickenburg. Po svečani maši je odšel v svojo palačo, kjer je vsprejemal deputacije vojaških in civilnih oblastnih.

Sokolstvo in klerikalci. Na občnem zboru češkega Sokolstva je bilo sklenjeno, da češka sokolska društva ne smejo vsprejemati več med svoje člane klerikalcev. Z ozirom na gonjo, ki jo vodijo naši in tudi češki klerikalci proti Sokolstvu in mu hočejo izpodriti tla z ustanovljenjem „Orlov“, se temu ukrepu prav nič ne čudimo.

Podpredsednik posl. zbornice Pogučnik, ki je ponesrečil pri železniški nesreči v Rottennannu, je okreval v toliko, da se more udeleževati sej državnega zbora.

Ulica Tolstega na Dunaju. — V seji dunajskega mestnega sveta je občinski zastopnik Dorn predlagal, naj bi se na čast Tolstega nadelo eni ulic ime pokojnega pesnika in filozofa. — Predlog je bil odkazan tozadevnemu odboru.

Mesto Harkov za potomstvo Tolstega. Meščani mesta Hakov so odpisali predsedniku dume Gučkovu in voditelju kadetske stranke Miljukovu brzojavno prošnjo, v kateri ju prosijo, da bi se v dumi uložilo in zagovarjalo predlog: da se vsem moškim in ženskim potomcem Leva Nikolajeviča Tolstega do sedmega kolena dovoli brezplačno obiskovanje vseh ruskih državnih šol in kulturnih zavodov. V obrazložitvi tega predloga naglašajo harkovski meščani, da je država dolžna nuditi potomcem tako močnega roda možnost, da se razvijajo in da postanejo vredni svojega velikega prednika.

Vprašanje finske avtonomije in francozki državniki. Iz Petrograda poročajo: Kakor znano, je povodom odprave finske avtonomije okolo 400 francozkih poslancev in senatorjev poslalo ruski dumi spomenico, v kateri so na nekaj način protestirali proti odpravi avtonomije, ki je bila Finski zametena po zakonu.

Posebni odbor duminih poslancev je v sredo odgovoril na to spomenico in odgovoril poslanec senatorju Aigellonu. Odgovor pravi, da se na ta način vmešavanja v ruske notranje posle od francozke strani zelo škoduje rusko-francozskemu prijateljstvu. Rusija najodločneje odbija vsakega inozemca, kdor si bodi, ki bi na tak način posredoval.

Domače vesti.

Odbor pol. društva „Edinost“ bo imel svojo sejo v ponedeljek ob 3. uri pop. v „Slov. Čitalnici“.

Gg. slovenski mestni svetovanci so naproseni, da pridejo na posvetovanje v ponedeljek ob 3. uri pop. v „Slovansko Čitalnico“.

Volitve v zavarovalnico proti nezgodam so razpisane na 29. t. m. Opravičenci naj pazijo, da ne izročijo glasovnic nepravim in nepoklicanim osebam. Pošiljati jih je, pravilno podpisane, predsedniku volilnega odbora, dr. Slaviku, odvjetniku v Trstu. Glasovnice delodajalcev podpiše dotični volilec-delodajalec sam. Glasovnice delavcev mora podpisati delodajalec in eden delavcev kakor njihov zaupnik. Kandidatje se proglasijo pravočasno v sporazumu z dotičnimi opravičenci. Vse slovaške liste Dalmacije, Primorske in Kranjskega prosimo, da bi vse te važne notice ponatiskavali.

Naša „solzavost“ — Neki ljubljanski narodni dnevnik se zaletuje ob nas in pravi, da smo postali zopet jokavi, slogaški in ne vemo še kaj, ker smo pošteno osvetlili mizerijo v naši jugoslovanski delegaciji na Dunaju in pozivljali na složnost — po izgledu Čehov. Citirali smo glavno mladočeško glasilo „Narodne Liste“, ki uživajo ne samo pri Čehih, temveč tudi pri drugih narodnih velik ugled, in glej čudo: ta veliki in ugledni češki list je napisal članek, ki ravno v takem „solzavem“ in „jokavem“

tonu, kakor „solzarska“ „Edinost“, priporoča Čehom slovo, katere se ljubljanski gospodje tako strašansko bojé. V tem oziru torej nismo v slabi v družbi! Ljubljanski dnevnik pravi nadalje, da nam en Rybar lahko več koristi, nego 50 Šusteršičev. To je sicer za našega poslanca zelo laskavo, a gotovo nam pritrudi tudi on, da ena sama oseba ne bo mogla nikdar doseči tega, kar bi lahko doseglo 50, recimo Šusteršičev, ako bi v skupnih vprašanjih skupno nastopali. To je resnica, ki je ne vidijo le — slepci.

In tega skupnega nastopa pri nas Jugoslovanih ravno ni. Zato ponavljamo tudi danes: Učimo se pri Čehih!

„Slovenčeva“ lojalnost. Sklicuje se na neki dopis iz Kopra v „Slov. Narodu“, ki je vseboval napad na poslanca prof. Mandiča radi njegovega nastopa na shodu v Šmarjah minole nedelje, vslikaja „Slovenec“ o zloglasnem edinjaškem nadstrankarstvu! Potemtakem bi bili mi odgovorni za to, kar kdor si bodi in od koder si bodi piše v druge liste!! To ni le nelogično, marveč tudi — lojalno ni! Mi vidimo tu zares nekaj zloglasnega, a to je — „Slovenčeva“ neloyalnost!! Uverjeni smo, da gospodje niso napravili g. profesorju Mandiču nikake usluge se svojim iz trte zvitim in zlobnim napadom na nas. In uverjeni naj bodo tudi uredniki „Slovenčevi“, da s takim bedastim zaganjanjem nam prav nič ne škodujejo, pač pa le kompromitujejo — sebe!

Vprašanje do c. kr. drž. pravdnikštva. V listu št. 329 od minolega ponedeljka sem čital o zavratnem napadu na nekatere naše ljudi na tukajšnjem kolodvoru državne železnice. Veseli me, da boste pazno zasledovali razvoj te „divjakov vredne“ lopovščine in ne morem si kaj, da ne bi ob tej priliki objavil širši javnosti enak slučaj, ki je mene doletel. O binškošnih praznikih minolega leta sem se vozil s postaje sv. Križ v Trst. V vlaku sem dobil znanca — dva gospoda in eno gospo — s katerimi sem se začel pogovarjati. Čez nekoliko časa je prišlo do prerekanja z drugo, v vagonu nahajajočo se družbo radi nje vedenja in ob tem mi je zažugal neki gosp., poznan pod imenom „Gorza“: „Speta merlo, te conosso“. S tem je prepil končal; vsaj jaz sem smatral ta dogodek končan. Ko je vlak obstal na peronu južne železnice, sem stopil med drugimi tudi jaz iz voza. Tu pa sem hkratu začutil silen udarec od z a d a j, da sem telebnil na tla. Bil je imenovani junak, ki me je vdaril ter me potem še dvakrat, dokler ga niso aretirali po intervenciji sopotnika. Zadevo je vzelo v roke državno pravdnikštvo in dne 16. junija t. l. sem bil pozvan skupno z imenovanim gosp. j u n a k o m pred preiskovalnega sodnika, kjer sem zahteval odškodnino za telesno poškodbo in pokvarjeni klubok. Ko sem navedel priče, ki naj bi jih zaslišali, je sodnik razpravo prelozil in do danes, po 17 in pol meseceh, se razprava še ni vršila in nisem prejel tozadevno nobene pozivnice ali odloka. Prosim torej slavno c. kr. drž. pravdnikštvo, naj mi blagovoli odgovoriti, iz katerih razlogov je zaustavilo nadaljnje postopanje? In ako ga ni, zakaj ne reši, oziroma zahteva rešitve na kompetentnem mestu. Te vrstice sem napisal, ds se malo razsvetli pred javnostjo mrzličava naglost, s katero rešujejo akte na tukajšnji sodnji, in drugič, da bodo napadeni minole nedelje imeli vzgled ter da bodo znali pravočasno preskrbeti, da pride njihova afera do rešitve. Za svojo osebo pa izjavljam, da ako ne bi ta dopis imel vspeha, se obrnem še višje. Prizadeti.

Nemška pravičnost. — V zadnjih „Deutsche Stimmen aus Krain, Triest und Küstenland“ se pritožuje nemški dopisnik o preganjanju nemških uradnikov na slovenskem ozemlju. O sveta nedolžnost! Kaj takega more vzrasti samo v kaki zabiti tevtonski glavi. Ti nemški uradniki da so tako preganjani, da še k „nedolžnim“ Turnvereinom ne smejo pristopati. Dopisnik ima prav. Turnvereini so tem nemškim uradnikom prenedolžni, oni morajo imeti kaj bolj „kroftnega“. Radi tega menda vodijo nemško politiko na jugu in propagirajo za „Los von Rom“ in za mater „Alldeutschland“. Le predobro je znano, da vsa nemška agresivna društva pod vodstvom teh „nedolžnih“ in „preganjanih“ nemških uradnikov. Oni tvorijo bojno falango proti drugim narodom. In kako so priljubljeni pri ljudstvu!! Naj bodo hvaležni vladi, ki njim na ljubo drži z železno roko narod k tlom, da se ne vzdigne proti njim, ker, če bi bil za koga primeren dr. Puecherjev izraz „Succhioni“, bil bi isti primeren za večino nemških uradnikov na slovenskem ozemlju in na jugu države sploh!

Imenovanja v policijski službi. Policijska koncipista dr. Rudolf Weis in Josip Hrusch v Trstu sta imenovana policijskima komisarjema, policijski konceptni praktikanti tukajšnjega policijskega ravnateljstva dr. Viktor Miloslavich, Avgust Del Linz in Rudolf Junowicz pa provizoričnimi policijskimi koncipisti. Vsi ostanejo na svojih dosedanjih mestih.

Predavanje o ljudskem štetju. V zavadu sv. Nikolaja bo, kakor je bilo že naznanjeno, v nedeljo ob 5. uri pop. predavanje „o ljudskem štetju“. Pridite dekleta, da dobite pojasnilo, kako vam je skrbeti, da

Vas ob ljudskem štetju popišejo za Slovenke in ne Italijanke ali Nemke!

Pridite vse v nedeljo ob 5. uri pop. v zavod sv. Nikolaja.

Sokolski „Miklavžev večer“ bo danes zvečer ob 8. uri v veliki dvorani „Narod. doma“. Iz vsporeda je razvideti, da je preskrbljeno za vsestransko zabavo, kajti pevsko društvo „Kolo“, ki sodeluje iz prijaznosti, nam zapoje lepi Aljažev zbor „Zakipi duša“ z bariton-solo ter venček narodnih pesmij. Vojška godba 97. pešpolka bo igrala večinoma le lahke komade. Opozorjamo pa posebno na fantazijo iz „Prodane neveste“, nadalje solo na gosli in solo na rog. Najvažnejša točka večera pa bo Miklavžev nastop — okolu 9. ure —, ki bo posebno sijajen, kajti v spremstvu bomo videli Fausta, Mefista, angelja, sv. Antona in več vragov.

Kakor druga leta, spregovori sv. Miklavž tudi letos par umestnih besedij na zbrano občinstvo ter razdeli potem darove med stare in mlade, pridne in hudobne, kakor to pač kdo zasluži. Preskrbljeno je, da se darovi kolikor možno hitro in redno razdelijo med prave obdarovance. Po vsporedu bo ples.

Pristop na ta večer ima vsak prijatelj društva. Vstopnina je za člane in dijake 50 stot., za nečlane 1 K, za otroke 20 stot. Na zdar!

Jutri v Barkovlje! Točno ob 4. uri in pol pop. prične veliki koncert, katerega priredi pevsko društvo „Adrija“ v Narodnem domu v Barkovljah. Ker se društvo marljivo vežba, da da pevskega užitka slavnemu občinstvu in ker glasbeni del vojaškega orkestra sestaja iz samih najumetnejših kompozicij, pričakovati je obile udeležbe. Čisti dobiček tega koncerta je: za „Sokola“ v Barkovljah in podružnico CMD. istotam.

Učni kurz v zavodu sv. Nikoja. V zavodu sv. Nikolaja se je začel učni kurz, ki se bo vršil ob ponedeljskih in četrtek od 6. do 8. ure zvečer. Tu so dekleta s tako vno učijo pisanja, da je veselje. Vsako dekle, ki je le količkaj svobodno, naj pohiti ob rečni uri v zavod, da si pridobi na znanosti. Tu imate dekleta lepo priliko, da se spopolnite v pisavi in čitanju! Le malo veselja in vstrajnosti in videle boste, kake vspehe si pridobite.

„Miklavžev večer“ podružnice sv. C. in M. na Greti se bo vršil dne 8. t. m. ob 4. uri popoldne v prostorih „Konsumneža društva“ v Rojanu. Sv. Miklavž pride z obilico darov za pridne otroke in tudi odrasle. Privede pa seboj tudi hudiče, ki malopridneže odvedejo v pekel. Darove je pošiljati v otroški vrtec v Rojanu, ali pa v „Kons. društvo“ g. Katalanu.

Elektrizacija proge Trst—Opčina. Predlogi, ki so jih tri trvdke predložile za elektrizacijo proge Trst—Opčina, so že od stavbeno-tehnične oblasti odobreni in utegne to vprašanje biti kmalu rešeno.

Predavanje vseučilišnega profesorja dr. Schenkla. V dvorani tukajšnje državne gimnazije bo danes ob 8. uri zvečer predaval vseučilišni profesor dr. Schenkla iz Gradca „o rokodelstvu in rokodelcih v klasičnem starem veku“.

Predavanje o Tolstem, ki se je vršilo sinoči v „Delavskem domu“, je privabilo toliko ljudi iz vseh krogov, da je bila dvorana nabit polna. O predavanju samem lahko rečemo, da si boljšega nismo mogli želeli. G. Eibin Kristan je na način, kakor zna le on, v dveurnem govoru orisal, opisal in analiziral velikana Tolstega in njegova dela. Orisal nam je njegov duševni razvoj, njegove boje, njegovo večno iskanje po resnici in pravici in njegove zmote. Na koncu se je g. predavatelj dotaknil Tolstevjih socialnih nazorov, njegovih bojev proti carizmu in zaključil z besedami: „Na eni strani Lev N. Tolstoj, na drugi Nikolaj II., to je ruska zgodovina poslednjih let. Nikolaj II. je bil premagan na mandžurskih poljanah in v japonskem morju, a Lev Tolstoj je ostal trden, kakor hrast. In ko Nikolajev že davno ne bo več, bo še vedno živel nesmrtni spomin Leva Tolstega“. — Buren aplavz na koncu predavanja je dokazal, kako živo so segle predavateljeve besede poslušalcem do srca.

Danes je ob 8. uri in pol zvečer drugo predavanje: Duševnost, napredek in socializem.

Čajev večer „Slovanske Čitalnice“ se bo vršil, kakor smo že naznanili, prihodnje sredo 7. t. m. v veliki dvorani „Nar. doma“. Vstopnice ima v predprodaji vratarica „Nar. doma“.

Tržaška mala kronika.

Poskus samomora. Ivana Pagliaro, stara 25 let, omožena, ločena pa od svojega moža, stanujoča v ul. Sette Fontane, št. 31, je sinoči izpila večjo dozo arzenika, pomešanega z nekim drugim trupom. Pozvani zdravnik z rešilne postaje ji je prožil prvo pomoč in jo dal odvesti v bolnišnico. Vzrok: domači prepri.

Nagla smrt. G. Mihael Pizzarelo, star 60 let, trgovski uradnik, stanujoč v ulici Coroneo, je včeraj zjutraj ob 8. uri po hipni slabosti umrl. Zdravniška postaja je konstatirala smrt. — Truplo so pustili doma.

Najdeni denar treba vrniti. Dne 11. minolega meseca je poročnik Anton Hirsch bosansko-hercegovskega polka izgubil listnico, v kateri je bilo 670 K. Enajstletni deček Gino Zatta, stanujoč na Acquedotto št. 22 je našel listnico z denarjem vred in jo izročil svojim starišem. Ti pa niso bili toliko pošteni kakor njihov sin in so ves denar porabili za-se. V teh dneih se je pa stvari prišlo na sled in zakonska Zatta sta bila aretirana. Izposodila sta si pa denar od nekega znanca in ga izročila poročniku. Zato sta bila izpuščena na svobodo, a bosta morala seveda vzlic temu vendar odgovarjati pred sodnijo.

Tatvine. — Trgovec Viktor Tartaro je 25-letnemu Antonu Kodermanu izročil 200 jajec, naj jih proda na njegov račun. Koderman je res prodal jajca za 22 Kron, ali je tudi denar zapil v družbi dveh cigarov.

— Tvrdki Herrman Mayer v ulici Chiozza šte. 31 je bil na pomolu Sanitā vkraden sodček jegulj v vrednosti 41 kron.

Hotel je iti v kavarno. Ivan Vidali, star 41 let, znan po sodnijah in na policiji, je hotel včeraj zjutraj ob treh vstopiti v kavarno „Universo“, ki je bila zaprta. Ker mu niso hoteli odpreti, je pa iz jeze razbil šipe na vratih in mesto v kavarno je šel — v ul. Tigor.

Koledar in vreme. — Danes: Frančišek Ksav. sp. — Jutri: Il. adv. ned. Barbara, devica, mučenica.

Temperatura včeraj ob 2. uri popoldne + 14 Cels. — Vreme včeraj: oblačno. Vremenska napoved za Primorsko: Oblačno s posamičnimi padavinami. — Zmerni vetrovi. Počasno boljšanje.

Izpred sodišča.

Goljufija.
Včeraj je bil pred porotnim sodiščem 39letni oženjeni Just Berto iz Trsta, bivši uradnik tukajšnje spedijske tvrdke Metzger & Comp. Obdolžen je bil goljufije: svote manje nego 2000 K in višje nego 200 kron. Sodišče ga je spoznalo krivim in obsodilo na štiri mesece težke ječe, poostrene vsak mesec z enim postom.

Društvene vesti.

Škedenjska mladina uprizori jutri v nedeljo 4. decembra ob 5. uri popoldne znano lepo veseloigro „V Ljubljano jo dajmo!“ Čisti dobiček je namenjen za nabavo telovadnega orožja novoustanovljenega društva „Sokol“. Zato se vabijo prireditelji na čim večjo udeležbo.

Telovadno društvo „Sokol“ v Trstu.
Bratje Sokoli!
Vabimo Vas, da se udeležite polnoštevilno današnjega „Miklavževega večera“, ki se bo vršil ob 8. uri zvečer v veliki dvorani „Nar. doma“. — Jutri 4. t. m. pa prihite v Barkovlje na koncert pevskega društva „Adrija“, ki je določilo del čistega dobička za naš sokolski odsek v Barkovljah. Na zdar!
Odbor.
Miklavž pride letos v polnem sijaju dne 8. t. m. ob 8. uri pop. v „Citalnico“ pri Sv. Jakobu. Obljubil je, da bogato ob-

Št. 2524.
Županstvo občine Dolina (Istra) naznanja, da dne 6. decembra t. l.

ne bo živinskega semnja v Gabrovici.
Župan PANGERC.

Zaloga olja, jesiha in mila
Ulica Molin grande št. 40
EDOARDO ZANUSSI
Olje iz oljke

posebno fino za na mizo. — Napolitanske testenine za juho, beli in rumeni fidelini in fin gries. Testenine iz jajc á la Bologna. Naročbe se izvršujejo takoj in na dom.

Ravnokar je izšlo v naši založbi:

Dr. V. Korun :: SPAKE, satire in drugo.

184 strani 8°. Cena broš. K 1'60, vezane K 2'40

S tako žgočim sarkazmom, ironijo in samopersiflažo še ni kmalu kdo osvetil smešnosti našega dejanja in nehanja kakor dr. Korun v svojih SPAKAH. Kar pa njih čitanje napravlja velezabavno, je poleg duhovitosti poant in izrazitosti jezika zlasti blagodejen humor, ki — z ono edino izjemo — veje iz njih. In ravno zato, ker se zna pisatelj našim navadam in razvadam tako presrčno smejeti, je videti, kakor da bi hotel reči: „Taki-le smo vsi, ki smo krvavi pod kožo! In naravno, da smo, ker sicer bi ne bili ljudje“.

Ign. pl Kleinmayr & Fed. Bamberg v Ljubljani, Kongresni trg 2.

Odlikovana pekarna in sladšćčarna

z zlato kolajno in križcem na mednarodni obrtni razstavi v Londonu leta 1909

Acquedotto 15 - Podruž. ul. Miramar 9

nazninja slavnemu občinstvu, da ima trikrat na dan svež kruh.

Prodajalnica je tudi dobro preskrbljena z vsakovrstnimi bliškoti posebno za čaj. Ima razna fina vina in likerje v buteljkah in fine desertne bombone. Sprejema naročila za vsakovrstne torte, krokate itd., kakor tudi vse predmete za speči. Ima tudi najfinejšo moko iz najboljših mlinov po najnižji ceni. Bresplačna pestrežba na dom. — Priporoča se slavnemu občinstvu z odličn. spčštovanjem

Vinko Skerk : Trst

Mnenje gospoda dra. L. Ungerja, Dunaj

prof. specialistike nauka za otroške bolezni na c. kr. vseučilišču.

G. J. SERRAVALLO

Trst.

Pripisoval sem ponovno Vaše SERRAVALLOVO KINA - VINO z železom malokrvnim dečkom in konvalescentom ter navadno sem bil zadovoljen z njegovim upljiom na obujenje teka in na splošno z njegovo kreplilno močjo.

DUNAJ, dne 15. aprila 1908.

Prof. Dr. L. UNGER.

Glasovita krojačnica Anton Grosser

TRST, CORSO 21. II. nad.

Bogata izbira blaga tu- in inozemskih (angleških) tvrdk.

Odprl se je **kinematograf „Adria“** v Škedenju

Elegantna dvorana, sestavljena op najmodernejših načrtih.

Vsaki torek, četrtek in soboto nov program.

VSTOPNINA: I. mesto 30 vin., otroci in vojaki 20 vin. II. mesto 20 vin., otroci in vojaki 10 v.

Ravnokar je izšel velik cenik **ur, zlatnine, srebrnine**

katerega pošijemna :: željo vsakomur :: brezplačno

Rudolf Rus
urar - KRANJ
Ustanovljena leta 1886
Največa trgovina na Gorenjskem.

UMETNI ZOBJE
Plombiranje zobov

Izdiranje zobov brez vsake bolečine

Dr. J. Čermák || V. Tuscher
zobozdravnik || koncesij. zobni tehnik
TRST
ulico della Caserma št. 13, II. n.

Velike nove prodajalnice pohištva in tapetarij

:: Paolo Gastwirth ::

TRST, ul. Stadlon št. 6 - Telefon 22-85 (hiša gledališča Fenice)

Dva oddelka: Fino pohištvo — Navadno pohištvo. Cene zmerno.

Bogata izbira izbira popolnih sob od 300 do 4000 kron. Jedilne sobe. Sprejemne in kadijne dvorane v najnovejšem slogu. — SPEOLJALITETA: Železno in medeno pohištvo

Bogata izbira vsakovrstnih stolic. — Popolne opreme in posamezni deli.

Priporočamo našim **KOLINSKO CIKORIJU!**
-- gospodinjam -- -- iz EDINE Slovenske Tovarne v Ljubljani. --

dari pridne male in velike otroke. Čitalniški zbor zapoje ob tej priliki razne lepe zборе. Opozorjamo posebno šentjakobske stariše, naj ob tej priliki razvesele svoje otroke. Vstop je vsakomur prost. Darove je izročati družini Kompara (nad Citalnico).

Tržaško vojaško veteransko društvo priredi v soboto dne 3. decembra t. l. v restavraciji „Finding“ ulica Cologna II. družinski koncert ob priliki obletnice zasedanja prestola po njeg. veličanstvu.

Začetek ob 8. uri zvečer. Ob 9. uri prične velika šaljiva loterija. Po polnoči ples. — Pri koncertu sodeluje društvena godba.

Izobraževalno društvo „Morje“ v Sesljanu naznanja, da bo imelo svoj letni občni zbor jutri v nedeljo ob 3. uri popoldne v društveni sobi v Sesljanu. — V slučaju nezadostne vdeležitve članov se bo vršil zbor pol ure pozneje, ob vsakršnem številu.

Naše gledališče.

V nedeljo, 4. decembra ob 4. popoldne še enkrat in zadnjokrat

„Ena se joče, druga se smeje“.

Ta igra je ob svoji premieri zelo ugajala. Nedeljske reprize, ki je zadnja v tej sezoni, ne smemo zamuditi. Posebno tistim jo priporočamo, ki je morda prvokrat niso videli.

V nedeljo dne 4. decembra ob 8 uri zvečer

proslavna predstava

v spomin

Leva Nikolajeviča Tolstega

„VSTAJENJE“

Pred predstavo

PROLOG

in alegorična živa slika.

Še nikoli za nobeno predstavo ni vladalo toliko zanimanja, kakor ravno za to nedeljsko proslavo velikega Tolstega.

Opozorjamo, da bo gledališče razprodano. Kdor hoče imeti svoj navadni sedež, bi se moral potruditi zanj takoj. Vratarica „Narodnega doma“ jih kaj pridno razprodaja.

Skoro v vseh svojih delih fotografira Tolstoj v glavnih osebah samega sebe. Tudi v „Vstajenju“ se nam predstavlja kakor Nehljudov, mlad, razbrzdani plemič, ki s polnimi požirki uživa pohotno življenje. Ob velikonočnem zvonjenju, ko je „Christos voskrese“, vzplamteva njegovo srce do lepe Katjuše Maslove. Vse cvete v mladi naravi in kipi razkošnega veselja in praznika. V brhki Katjuši se zbuja, vstaja poželenje po ljubezni — in zgodi se greh, velik greh, ki ga ni moči zbrisati tudi z najpopolnejšim kesom...

V Sibiriji spet zapoje velikonočni zvonovi radostni aletuja „Christos voskrese“ — tudi v srcu Nehljudova je vstajenje spoznanja, poveljanje pokore in dušnega miru, doseženega po dolgih, težkih bojih. Nehljudov in Katjuša vstaneta in hitita vsak na svoj način naproti življenju, ki ju čaka.

Med prvim in zadnjim dejanjem se vršijo krasni prizori iz nesmrtnega dela. Ne moremo in ne smemo jih izdati že danes, da ne vemo prehitro vsega, da ne vidimo v iluziji stvari, ki nam jih morejo podati samo živa igra in besede velikega modreca.

Gledališko vodstvo se je potrudilo, da bo tudi oprema primerna, kolikor nam dopuščajo razmere. Nabavilo si je novih kostumov in kulis, preskrbelo si je pevcev in pevko ter štatistov. Kajti igra se vrši v velikem stilu, nastopali bodo vsi naši igralci. Pričakovati je torej, da bo ta predstava res proslavna in dostojna Tolstega in v čast našemu gledališču, nam pa v ponos in slavnostno razpoloženje vseh, ki jo obišejo.

Opozorjamo še enkrat, da prodaja vstopnice vratarica „Nar. doma“. Prav bi bilo, če si jih vsi še pravočasno preskrbimo. — V nedeljo bo gotovo naval pri blagajni.

Vesti iz Goriško.

x Iz Goriškega mestnega sveta. V seji minolega četrtka zvečer je župan med drugim naznanil, da je deželni odbor privolil v to, da sme občina povišati tekoči račun od 100.000 K na 200.000 K, s pogojem, da poda koncem leta natančen račun.

Mestnemu svetu je došla tudi prošnja neke dunajske družbe za pospeševanje zrakoplovstva. — Družba prosi dovoljenja za proizvajanje poizkusov, in naproša občino, naj bi pri tem sodelovala in dovolila kako dvorano za tozadevna predavanja. Predmet so odstopili tehničnem odseku. Razpiše se mesto računskega asistenta.

Glede nove ceste, ki bo vodila s trga sv. Antona v Podturen, je mestni svet sklenil, da se sodnim potom prisili baronico Löwetzow, da izpolni prvotno prevzeto obveznost. Glede omenjene ceste, da mora

namreč dati podreti dve hiši, eno v Podturnu in eno na trgu sv. Antona, ki ovirata izvedenje imenovane ceste. Poljsko pot, ki vodi iz ulice Rossini na Korzo, odpravijo, dočim ulico Mattioli podaljšajo do ulice Canova.

Sprejet je tudi predlog, s katerim se otvori novo cesto med ulicama Alvarez in Luigia; rečena cesta bo končavala na zemljišču Furlanske banke. Na stavbišču, ki je last občine, v ulici Verdi zgradijo dve trgovini s potroškom 17.000 K.

Bolniška pristojbina v mestni ženski bolnišnici je zvišana od 1.20 na 1.30 na dan za tretji razred.

Sprejetih je bilo še nekaj drugih točk manjšega pomena.

Iz sodnijske službe. Sodni praktikant pri c. kr. okr. sodnji v Tolminu g. Karol Benič je imenovan avskultantom.

Vesti iz Istro.

Iz Kopra. V četrtek dne 1. decembra je umrla v bolnišnici v Trstu v starosti 44 let Marija Piuk, soproga nadzorniškega namestnika v tukajšnji kaznilnici g. Ivana Piuka, zapuščivši 4 nedorasle otroke. — Dobremu in spoštovanemu gospodu ob tej bridki izgubi naše iskreno sožalje, blagi pokojnici pa večni mir in pokoj izreka. Stražno osobje kaznilnice.

Blagoslovljenje in otvoritev novega šolskega poslopja v Dolini. Program te slavnosti, ki se bo vršila jutri, je določen nastopno:

- 1) Točno ob 9. uri predpoludne slavnostna seja občinskega zastopa v občinskem uradu.
- 2) Ob 10. uri slovesna sv. maša v župni cerkvi.
- 3) Po sv. maši blagoslovitev novega šolskega poslopja in slovesna otvoritev „F. J. I. jubilejne šole 1848—1908“.

Druge slovenske dežele

Cene vinu na Spodnjem Štajerskem so letos zelo visoke. Vinski trgovci delajo velike dobičke, celo po 100 odstotkov.

Umrla je v Metliki gospa Marija Ganglova roj. Stupar, mati dež. posl. in pisateljca Gangla.

V Kranjski gori na Gorenjskem se bodo vršile v kratkem občinske volitve. Nastopijo tri stranke: narodno-napredna, socialna-demokratska in S. L. S.

70-letnico svojega rojstva praznuje danes v soboto profesor gosp. Maks Pleteršnik, spisatelj znanega slovensko-nemškega slovarja.

MALI OGLASI

MALI OGLASI se računajo po 4 stot. besedo. Masno tiskane besede se računajo enkrat več. Najmanjša pristojbina stane 40 stot. Plača se takoj in s oddelku.

Zivčne bolezni in bolezni srea zginajo, ako se uporablja naše patentirane kopeleži z ogljikovo kislino. Vir zdravja za vsako hišo. Najizbornejši aparati za masažo. Prospekti brezplačno pri inženirju F. Lipo vsky, Praga II. 506. 1734

Ubiralec in popravljalatelj glasovijev se priporoča slavnemu občinstvu v A n d r e j P e č a r, Via Dante Alighieri 3, Trst. 2036

Zaloga in delavnica **F. VIDALI**, Trst via S. Lazzaro 22 za kožuhovine. Prejemlje naročbe, poprave in čiščenje vsakovrstnih kožuhovin. Shranjuje kožuhovine z Jamstvom zoper kakoršno si bodi škodo

OSKRBNISTVA

Posreduje pri nakupu in prodaji in zamenjavi realitet v mestu, na deželi, gospodarskih in gozdarskih, in :: pri posojilih na hipoteke. ::

Kdor ljubi loterijo in razpolaga z 15 30- ali 60.000 kro-nami, lahko s popolno sigurnostjo, brez nikake sit-nosti podvoji letno svoj kapital. Ponudbe pod „GA-RANCIJA 100.000“ pošta Barriera. 2024

Proda se železna peč po nizki ceni. Belve-dere 57, IV. levo. 2030

Odda se meblavana soba ali pa prazna z raz-gledom na ulico. Belvedere šte. 33 II. nad., vrata 12.

Soba prazna se odda po nizki ceni. - Via San Francesčo 53, II. 2034

Gostilna z vso pripravo se odda v najem po nizki ceni. Obrniti se je v ulico Car-radori (gostilna N. D. O. — Kosič. 2200

ALEKS. FRANC MAYER - TRST

žgalnica kave

TELEFON 1743.

Najboljši vir za dobivanje počene kave.

Jabolka ::

fine, namizne: 100 klg od Kron 16— do 24— iz kolodvora Litija in po poštnem povzetju : **J. Razboršek** razpošilja - - : J. Razboršek v Smartnem pri Litiji (Kranjsko). Lina korbica 5 kilogramov franco Kron 240.

ZOBOZDRAVNIŠKI AMBULATORIJ

Dr. Viktor Bandel

Trst, ulica San Giovanni 7, I. nads. od 9. do 1. in od 3. do 6.

Pozor Sovenci!

Podpisani naznanja slavnemu občinstvu, da je prevzel od gosp. VATOVEC-a dobroznano

gostilno „Pri Detelji“

Trst, ul. Belvedere št. 7, Trst.

Točijo se izborna vipavska, istrska, dalma-tinska vina, Opolo in furlanska vina. Ob vsakem času se dobijo gorka kakor tudi mrzla jedila. Za eventuelni „KLUB“ posebna sobica. **AGRICIJ FAKIN**, lastnik.

ANTON ZAVADLAL

Trst, ul. Istria 12 (pri sv. Jakobu)

Priporoča svojo **PEKARNO in SLASČIČARNO** Vedkrat na dan sveč kruh in slaščice. Zaloga moko vanke vrste iz prvih mlinov. Likerji lu vino v ste-klencih. Postrežba na dom. — Priporoča tudi svojo **staro in dobroznano pekarno v ulici Marco Polo št. 6 (vogal Concordia)** katero vodi gospodar sam.

Za sv. Miklavža ::

pohištvo za otroke.

:: HENRIK PREUER ::

Trst, ulica San Lazzaro 22, Trst

Gostilna „Pri vijolcah“

Ta gostilna, katera je popolnoma na novo urejena in katera se nahaja v slovenskih rokah se odpre ravno na prejšnjem mestu v ulici San Lazzaro št. 22. Točila se bodo najizbornejša vina vsake vrste. Kuhinja bo vedno preskrbljena z gorkimi in mrzlimi jedili. Zraven tega bodo vedno na razpolago „Koli no“, krvavke itd. — Za obilen obisk se toplo priporoča slav. slovenskemu občinstvu udana **LASTNICA**

JULIJA VINTER.

: ČREVLJARNICA :

RAIMONDO ZANINI

Trst Via Tigor 1 A, Trst, izdeluje tečno čevlje vsakega štila za moške, ženske in otroke amerik. itd. - Izvršuje popravo

Cene zmerno. Postrežba točna.

NOVO POGREBNO PODJETJE TRST

Corso št. 49 (vogal : Piazza Goldoni)

Ima bogato založeno prodajalno vseh mrtvaških predmetov in sicer ogromno izbero naravnih vencev vsake stroke in istotako buques palme in umetnih cvetlic perl, porcelana itd. Vsake velikosti in raznih vrst nagrobnih svetilnic itd. - Cene ugodne. Priporoča se slavnemu občinstvu posebno za prihodnje praznike vernih duš.

Otvoritev nove slovenske trgovine!

Čevljarska zadruga v Mirnu pri Gori-rici naznanja, da je otvorila v Trstu, v ulici Barriera voochia šte. 38

prodajalno obuval

LASTNEGA PRIDELKA

Zadruga izdeluje vsakovrstna obuvala od najpri-prostajšega do najfinejšega ter sprejema tudi poprave.

Priporočamo se to ej slavnemu občinstvu, da se poslužuje vedno izdelkov naše zadruga, a bude naj slavno občinstvo tudi prepričano, da se bo z našimi izdelki zelo zadovoljilo. Cene zelo nizke. **NAROČBE SE IZVRŠUJEJO TOČNO.**

Ivan Miheučić & Co.

MEHANIČNA DELALNICA

Trst - Via Tiziano Vecelio šte. 4 - Trst

SPREJEMAJO SE V POPRAVO PARNI STROJI IN KOTLI, VSAKO-VRSTNI MOTORJI NA GAS IN BENZIN. — VSAKOVRSTAN INDU-STRUALNA DELA V KOVINAH IN KOLARSKA BAKRENA DELA

VSE NAROČBE SE IZVRŠIJO Z NAJVEČJO SKRBNOSTJO IN NATANČNOSTJO. PRORAČUNI IN NAČRTI. TELEFON ŠTEV. 22-53

Pristni · dolenski

Cviček

edlno v ČEŠKI GOSTILNI

.. v ulici Belvedere ..